

Sig. Jacobsen: Jeg har bedt om ordet for å uttale min beklagelse over at meningsytringene om hvorvidt det sittende storting har rett til å fungere i det fjerde året — på tross av all fortolkning vedkommende Grunnlovens §§ 54 og 71 — for alle tider har skapt en uklarhet og usikkerhet som er nasjonalforsamlingen til liten ære.

Når det gjelder grunnlovsforslaget om 4-årige storting, var den juridiske fortolkning som konkluderte med at det ikke var grunnlovmessig rett at det sittende storting skulde fungere ut over de 3 år som dette storting faktisk var valgt på, minst likeså holdbar som den fortolkning som gikk ut på at det sittende storting kunde fungere i 4 år, d. v. s. et ekstra år.

Man kan ikke dekke over den ting at der på dette område er skapt en rettsusikkerhet som ikke er av det gode. Og likeledes — og i enda større monn — gjelder det Grunnlovens ånd, den demokratiske side av loven, som i praksis betyr selvbeherskelse og lovlighet, ikke minst hos de ledende og lovgivende. Her kan man altså med stor tvil spørre: Har nu dette storting i virkeligheten velgernes mandat eller fullmakt og dermed den tillit som kreves av nasjonalforsamlingens lovgivende myndighet?

Jeg har ment og mener fremdeles at dette tillitsgrunnlag er blitt svekket ved at Stortinget er samlet uten at nytt valg har vært holdt. Den faglige eller juridiske fortolkning i denne sak har for oss legfolk klart og tydelig gitt det inntrykk at såvel den juridiske som den moralske side av Grunnloven, d. v. s. både dens ånd og dens bokstav, er tilsidesatt i og med at Stortinget brukte makten ved sin flertallsbeslutning. Og ved at Stortinget har forsert og tvunget det fjerde år igjennem, kan jeg ikke se annet enn at der er skapt uklarhet og usikkerhet i rettsbevisstheten både hos lærde og legfolk.

Jeg har derfor vært i sterk tvil om jeg skulde bøie mig for dette oplagte maktmisbruk fra Stortingets side. Jeg har hatt mine sterke tvil om hvorvidt jeg skulde møte til det storting som egenmektig forlenger sin egen funksjonstid, og som selv fornyer det mandat som utelukkende velgerne, folket, suverent er herre over. Når jeg ikke undlater å møte, er det delvis for at jeg fra denne talerstol skal få anledning til, også i dette efter min opfatning ulovlige storting, å protestere mot den maktens og diktaturets tidsånd, som nu behersker

hele verden, og som det norske storting av året 1940 er et utslag av. Jeg bøier mig altså for overmakten på dette område, under samme forhold som de norske velgere er nødt til å gjøre det. Mange av mine velgere har gitt mig i oppdrag å møte op i Stortingets ekstra år for å protestere mot at Stortinget krenker Grunnloven.

Til slutt vil jeg nevne en ting til. Under henvisning til finansministerens redegjørelse og de budgettmessige vanskeligheter som vi allerede har, og som vi i enda større grad vil få, går jeg ut fra at det vel er praktisk politikk å spare mest mulig for statskassen. Her bys da faktisk en anledning for stortingsrepresentantene til å foregå med et godt eksempel derved at de ikke mottar godtgjørelse for denne sesjon. Man kan jo henvise til at der blev innspart pengebeløp, idet de med valgagitasjonen forbundne utgifter ikke kom til anvendelse i det ordinære valgår, 1939. Jeg formoder at disse pengesummer er tilstrekkelige, slik at de respektive partier selv kan godtgjøre sine representanter. Og representantene kan, iallfall delvis, berolige sig med at om de ikke er valgt for det fjerde året, så er de heller ikke betalt av statskassen. Jeg vil ikke fremsette forslag herom, men om et slikt forslag blev fremsatt, at Stortingets representanter ikke blir utbetalt godtgjørelse av statskassen for året 1940, vilde jeg stemme for det.

Presidenten: Det 89de ordentlige Storting er lovlig konstituert og lovlig åpnet. Presidenten kan ikke tillate nogen debatt om dette spørsmål nu, men presidenten kan heller ikke avskjære den enkelte representant adgangen til å gi uttrykk for den forvirring herom som råder i hans sinn.

Møtet hevet kl. 11,10.

114590